

Využití ekonomického potenciálu obce do nového volebního období doporučení starostům

Ing. Luděk Tesař

LUDĚK TESAŘ
— CITYFINANCE —

www.cityfinance.cz

Odlehčující citát na úvod

„Nejděsivější slova, jaká v angličtině jsou: **Jsem z vlády a přišel jsem pomoct.**“ - Ronald Reagan americký politik, 40. prezident Spojených států 1911 - 2004

TOP služby Ing. Luděk Tesař na www.cityfinance.cz

Investiční úvěrový rámec

Zadávací dokumentace

Optimálně nastavené parametry

Důvodová zpráva do zastupitelstva

Střednědobý výhled rozpočtu s analýzou financí a ratingem

Podrobná analýza financí

Strop bezpečného zadlužení

Výhled finančních možností obce na 5 let

Strategický plán s akčním plánem

Propojeno s finančními možnostmi obce

Vyšší šance na dotace

Akční plán na 5 let

Úvodní doporučení, která jsme poskytovali spolu s MF ČR obcím před covidem a válkou

MÍT FINANCE NA PROVOZ Z BĚŽNÝCH PŘÍJMŮ

- provozní saldo alespoň $\frac{1}{4}$ běžných příjmů
- lepší vývoj běžných příjmů než běžných výdajů
- zajistit opravy a reprodukci majetku
- řešit efektivitu provozních výdajů

DLUHY POD KONTROLOU A REZERVY

- rozložit splátky dluhu v čase
- nevyužívat rizikové finanční nástroje
- rezervy by měly zajistit finanční likviditu v době nouze

CO NEDĚLAT?

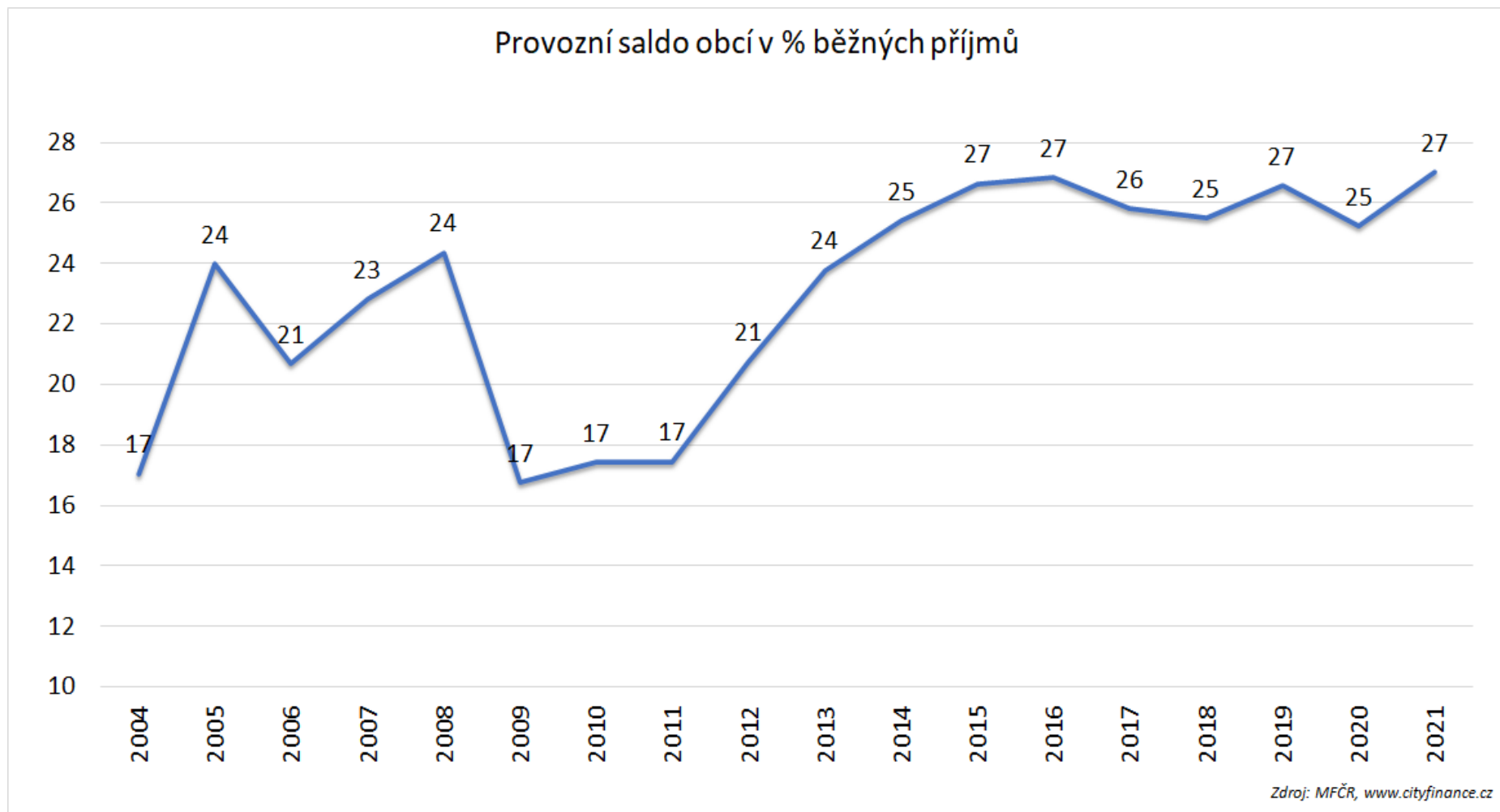
- financovat investice pouze z vlastních zdrojů
- „šetřit“ si na investice – prodražuje to projekty
- vždy čekat na dotace – prodražuje projekty

Finanční obavy obcí z budoucnosti jsou zbytečné.

**To některé obce si zbytečně zkomplikovaly finance
a někdy přivodily finanční problémy.**

Komu není rady, tomu není pomoci.

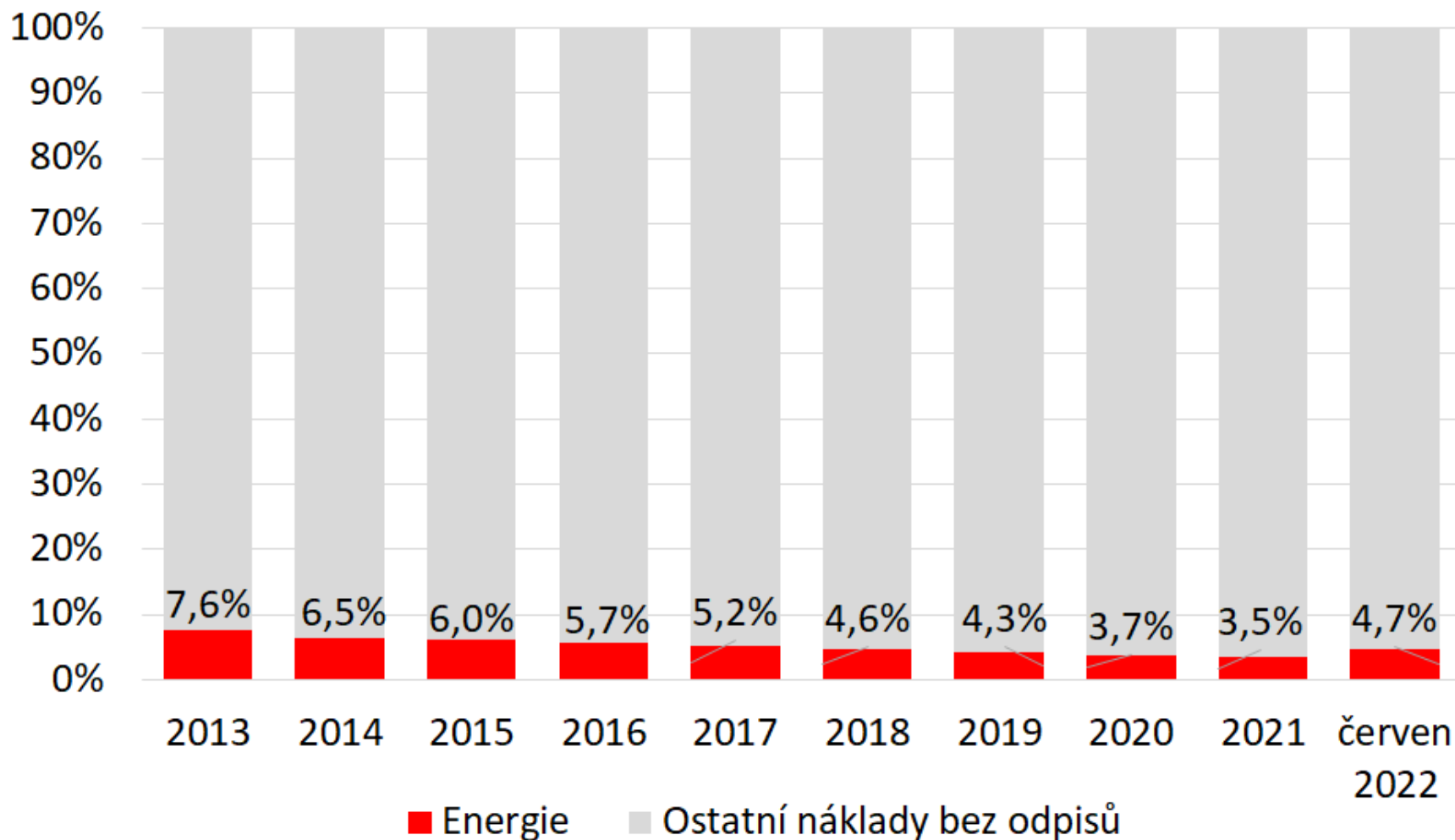
Obce jsou silnější než kdy jindy.

**Jedinou překážkou rozvoje obce může
být myšlení.**

Podíl výdajů na energii PO obcí

% podíl výdajů na energie PO obcí

Zdroj: MF ČR, www.cityfinance.cz

**Doporučení, která usnadní a zlepší
starostům práci.**

1. Strukturu rozpočtu změňte (CLEVER)

Doporučená struktura rozpočtu – příklad I

Rozpočet v tis. Kč		
		ROK X
PŘÍJMY CELKEM		10 000
DAŇOVÉ	1xxx	7 000
NEDAŇOVÉ	2xxx	1 000
KAPITÁLOVÉ	3xxx	500
PŘIJATÉ TRANSFERY	4xxx	1 500
VÝDAJE CELKEM		20 000
Provoz bez oprav	-	6 000
Investice a opravy (realizace programu rozvoje obce)	-	14 000
SALDO ROZPOČTU (PŘÍJMY - VÝDAJE)		-10 000
FINANCOVÁNÍ CELKEM		10 000
<i>Zdroje z minulých let</i>	8115	5 000
<i>Dlouhodobý úvěr</i>	8123	5 000
<p>Rozklikávací rozpočty minulých let, včetně plnění, jsou zveřejněné na Internetu viz https://monitor.statnipokladna.cz</p>		

Doporučená struktura rozpočtu – příklad II

Rozpočet v tis. Kč		
		Rok X
PŘÍJMY CELKEM	třída	10 000
DAŇOVÉ	1	7 000
NEDAŇOVÉ	2	1 000
KAPITÁLOVÉ	3	500
PŘIJATÉ TRANSFERY	4	1 500
VÝDAJE CELKEM		20 000
BĚŽNÉ VÝDAJE	5	5 000
KAPITÁLOVÉ VÝDAJE	6	15 000
SALDO ROZPOČTU (PŘÍJMY - VÝDAJE)		-10 000
FINANCOVÁNÍ CELKEM	8	10 000
<i>Zdroje z minulých let</i>	<i>8115</i>	<i>5 000</i>
<i>Dlouhodobý úvěr</i>	<i>8123</i>	<i>5 000</i>
Rozklikávací rozpočty minulých let, včetně plnění, jsou zveřejněné na Internetu viz https://monitor.statnipokladna.cz		

Ukázky z praxe rozpočty – Beroun nyní

Rozpočet města Beroun pro rok 2021		
PRIJMY	Položka	tis.Kč
DANOVÉ	1xxx	328 349
NEDANOVÉ	2xxx	28 915
KAPITÁLOVÉ	3xxx	1 502
PŘIJATÉ TRANSFERY	4xxx	123 061
příjmy fondů		207
PRIJMY CELKEM		482 034
VYDAJE	oddíl §	tis.Kč
BĚŽNÉ VÝDAJE	5xxx	429 564
KAPITÁLOVÉ VYDAJE	6xxx	157 055
VYDAJE CELKEM		586 619
SALDO ROZPOČTU (PŘIJMY - VYDAJE)		-104 585
FINANCOVANI (třída 8)	Položka	tis.Kč
FINANCOVÁNÍ CELKEM	8xxx	104 585
Rozklikávací rozpočty minulých let, včetně plnění, jsou zveřejněny na internetu viz http://monitor.statnipokladna.cz		

+ zastupitelům jde důvodová zpráva s návrhem rozpisu

Změna rozpočtování provedena na rok 2020 a osvědčila se.

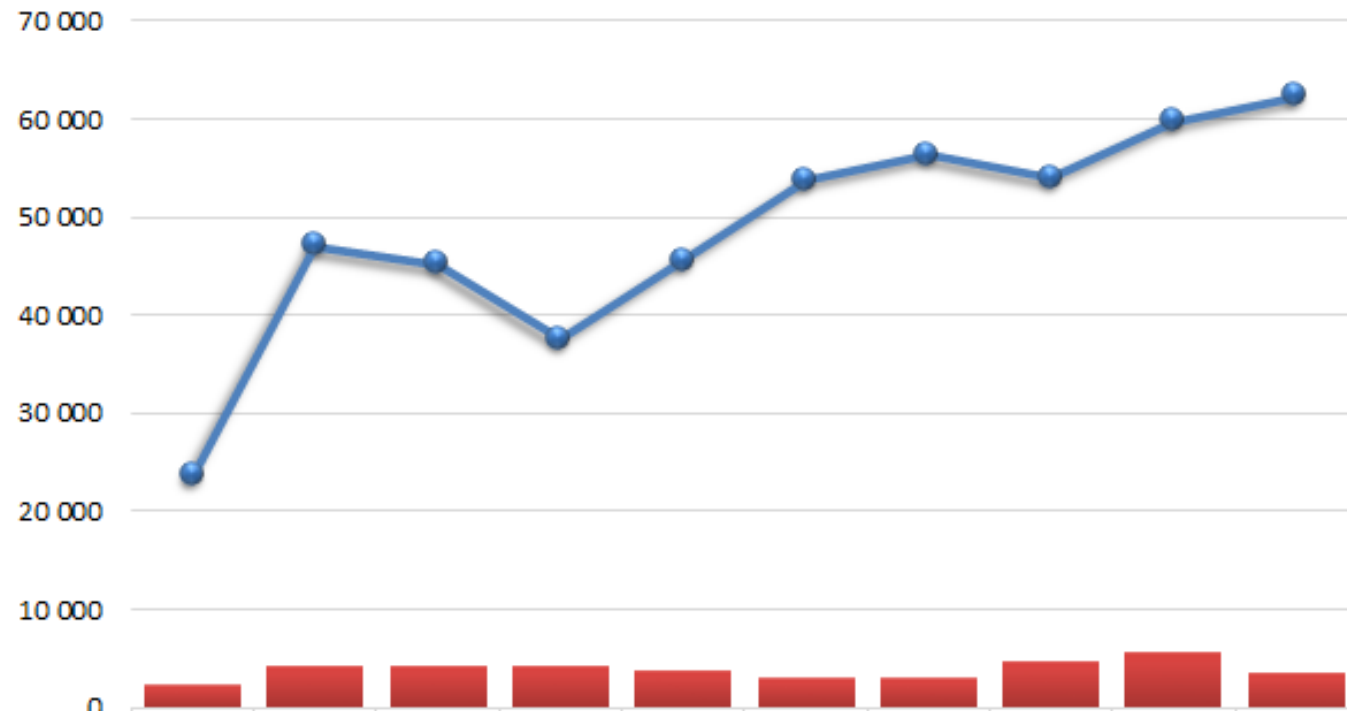
2. Střednědobý výhled obce s analýzou financí ratingem zadejte zde:

www.cityfinance.cz

Analýza financí, finanční možnosti,
strop bezpečného dluhu, doporučení.

Starosta by měl znát vývoj finanční kondice obce – ukázka z praxe

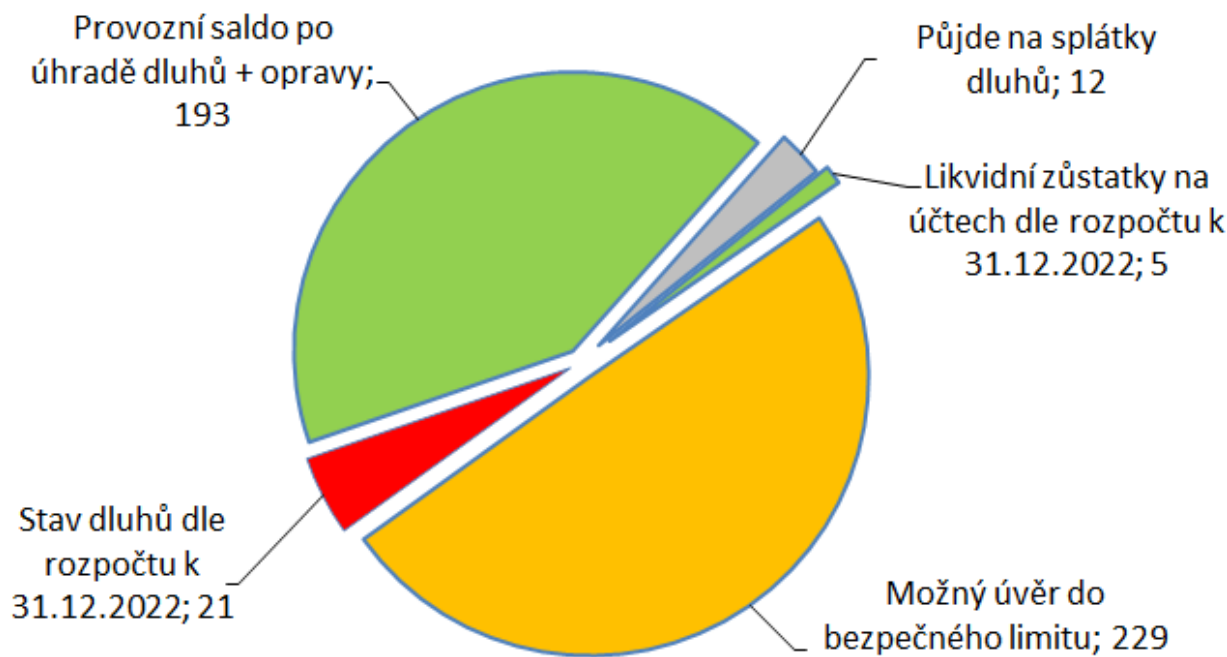
Provozní saldo + opravy a udržování s vyjádřením splátek dluhů v tis. Kč

	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
Splátky dlouhodobých závazků	2 196	4 005	4 005	4 005	3 671	2 861	2 857	4 478	5 478	3 500
Finanční kondice (provozní saldo + opravy vč. HČ)	23 534	47 060	45 184	37 483	45 546	53 726	56 298	53 984	59 683	62 235

Starosta by se měl dobrat finančních možností obce – ukázka z praxe.

**Předpokládané celkové finanční možnosti na 5 let v mil. Kč
(od r. 2023 do r. 2027, poz. navazuje na rozpočet 2022)**

Vysvětlivky:

ZELENÁ = vlastní finance po úhradě provozu

ORANŽOVÁ = cizí finance k možnému využití (limit dluhu do bezpečného stropu zadluženosti)

ČERVENÁ = cizí finance již čerpané (dle rozpočtu)

ŠEDÁ = finance spotřebované na splátky dosavadního dluhu

**3. Projekty obce připravte se znalostí
finančních možností obce.
(dotace zatím neřešte)**

4. Utraťte peníze na účtech obce (ponechejte rezervu min. 10% daňových příjmů)

**5. Daň z nemovitostí dle §12
nastavte vyhláškou koeficient 3
(pro průmyslové lokality koef. 5)**

Vybírá finanční úřad, projeví se
nejdříve od 1. 1. 2024

Daň z nemovitosti

- Umožnila obcím **od 1. 1. 2022** stanovení místního koeficientu pro jednotlivé části obce. Zastupitelstvo může:
 - a) stanovit **místní koeficient** v rozmezí **1,1 až 5 (§ 12)** (s přesností na 1 desetinné místo).
 - b) zvýšit o 1 nebo snížit až o 3 koeficient přiřazený obcím podle počtu obyvatel v obci pro jednotlivé části obce (**§ 6** pozemky, **§ 11** stavby a jednotky)
 - c) stanovit koeficient 1,5 (**§ 11** odst. 3 písm. b – rekreace, garáž, podnikání)
- Pozn.: obecně závazná vyhláška musí nabýt **platnosti** nejpozději do **1. října** předchozího zdaňovacího období a **účinnosti do 1. ledna** následujícího období a do 5 dnů od nabytí platnosti zaslána správci daně (a neprodleně na MV).
- **Doporučení:** Využívat koeficienty, zejména tam, kde mají obce velké množství často zanedbaného majetku. Daň by měla být nástrojem **převzetí zodpovědnosti za rozsah a stav obecního majetku** a zdrojem financování oprav, investic a budování potřebného majetku.

6. Příjmy obce narovnejte do finanční reality

Finanční realita v obci znamená např.

- **Nájmy bytů** tržní = všude v ČR vyšší než 150 Kč/m² (obec je ze zákona povinná uplatňovat tržní nájemy)
- **Poplatky za odpad** = 1200 Kč/ osoba (na 99% náklady jsou a budou náklady mnohem vyšší)
- **Zpoplatněné služby tam kde není veřejný zájem** = mají krýt alespoň náklady.

7. Neodkládejte potřebné investice

využívejte úvěry

nežeňte se bezhlavě za dotacemi,

myslete na:

Inflaci, kofinance, zdražení projektu
dotacemi, podmínky udržitelnosti,
kontroly, byrokracii

Závěr a doporučení

Závěr

- Úkol politicky poctivých starostů, kteří chtějí prosperitu obce spočívá v **uvedení lidí do finanční reality bez politických lží a nesmyslů**. Znamená to skončit s politikou strašení krizemi a současně lhaním o tom, že bude něco zdarma od poplatků za odpady po lhaní o levných nájmech, pohádkách o veřejné dopravě zdarma apod. Nic zdarma neexistuje. Zdarma ani kuře nehrabe.
- **Peníze jsou krví ekonomiky obce**, zastavit jejich oběh a snížit jejich objem znamená chudokrevnost a vyhladovění organismu. **Tam kde se točí peníze je ekonomika, tam kde peněz netřeba je socialismus nebo komunismus** a už bychom měli pochopit na základě naší historie, že **cesta veřejných služeb zdarma nefungovala, nefunguje a fungovat nebude**.

Doporučení na závěr

- **Vyhodnoťte finanční vývoj** a kondici obce.
- **Zjistěte finanční možnosti** obce a strop bezpečného zadlužení.
- **Připravte „zaplacené cíle“** do volebního období.

= Objednejte střednědobý výhled a rozpočtu s analýzou financí a ratingem na www.cityfinance.cz (cena **29 tis. Kč bez DPH k objednávkám BONUS – souhrnu na 1 až 2x A4 pro lidi, cena platí do konce roku 2022)**

Lze přiojednat prezentaci v obci/konzultace.

Starostujte a žijte, finance vyřešíme s citem!

Ing. Luděk Tesař
www.cityfinance.cz